A dark, moody photograph of a sailboat docked at a harbor. The boat's rigging and wooden structure are visible against a dark sky. The water in the foreground is slightly choppy.

A SHIP IS SAFE IN HARBOR,
BUT THAT'S NOT WHAT
SHIPS ARE FOR.

William Shedd

2. Aktuell handelssituation

Daniel Karlsson

Agenda

-
- Hur logistiksituationen sett ut senaste åren
 - Hur vi hamnade här?
 - Effekten av trängsel och kö utanför och i hamnar samt Containerbrist
 - Handelskonflikt mellan Kina och USA
 - Krigets påverkan på dagens handelssituation
 - Hållbarhetsperspektivet
 - Uppgift: Aktuell handelssituation

Repetitionsfrågor

- Varför är svenska företag så känsliga mot störningar i globala transportsystemet?
- Vad menas med begreppet ”motståndskraft”?
- Förklara vad som menas med begreppet handelskonflikt och hur det påverkar de inblandade länderna och deras ekonomier

Logistikläget de senaste åren

I've got the booking

There's no containers

I've got the container

vessel is delayed

vessel departed POL

transhipment port is
congested

transhipment
confirmed

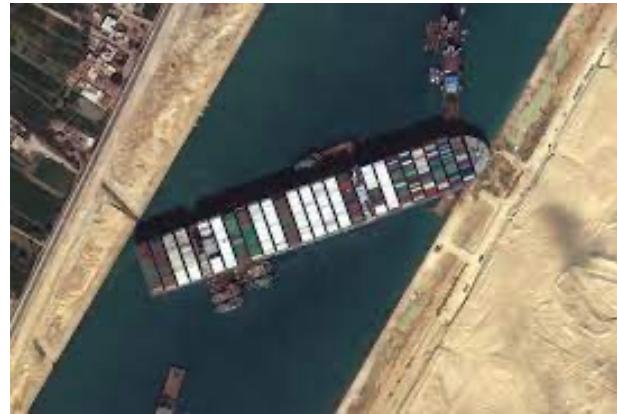

Strike at POD

Logistikläget under 2020-2024

- Containerbrist
- Brist på fartyg
- Stängda hamnar
- Stängda fabriker
- Stigande råvarupriser
- Stigande fraktpriiser
- Förlängda ledtider

Någon som drabbats av detta?

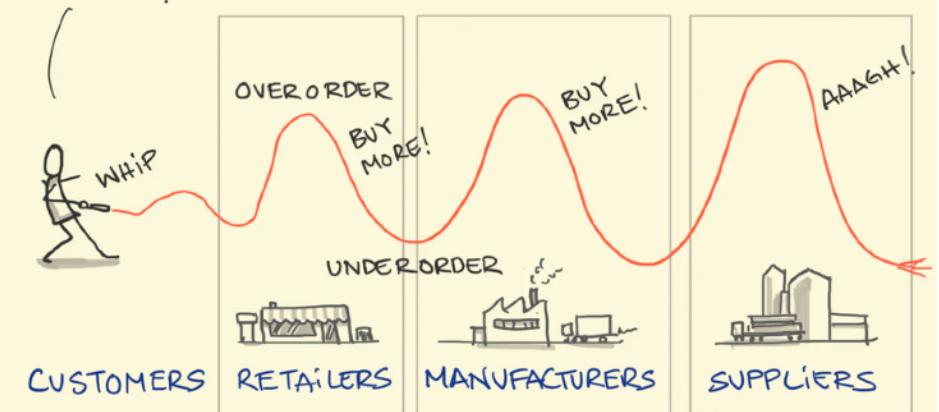
THE BULLWHIP EFFECT

SMALL CHANGES
IN DEMAND

CAN PRODUCE
→

A WHIP-LIKE
EFFECT UPSTREAM

QUICK! BUY TOILET PAPER

sketchplanations

Hur hamnade vi här?

Definition logistik

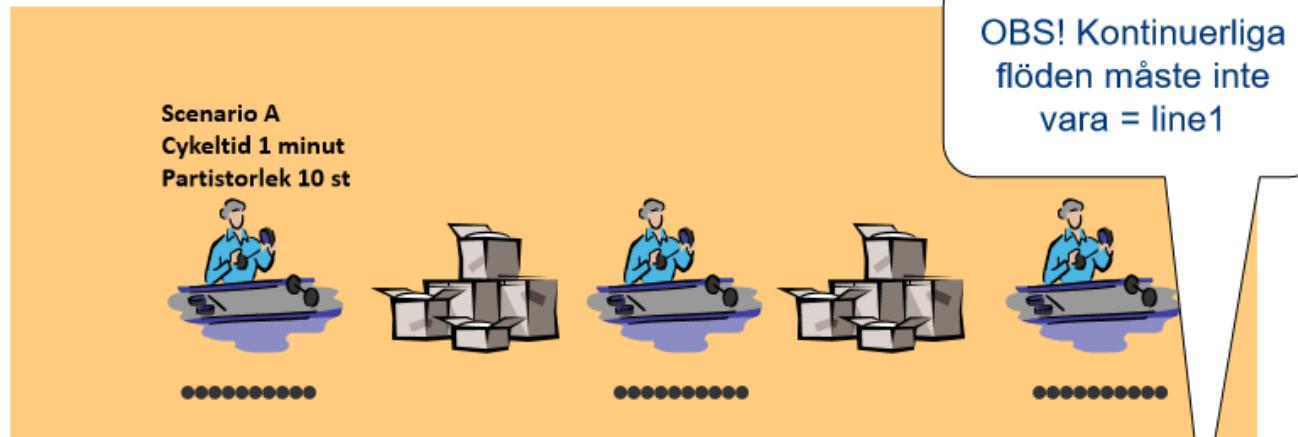
"De aktiviteter som har att göra med att erhålla rätt vara eller service på rätt plats, vid rätt tidpunkt och i rätt kvantitet till lägsta möjliga kostnad"

Några nyckeltal

- Kapitalbildning
 - innebär att ett bolags kapital binds i t.ex. varulager, kundfordringar, maskiner, fordon, eller liknande, och därför inte kan disponeras för andra ändamål i verksamheten
- Ledtid:
 - Tiden från identifiering av kundens behov till tillfredsställelse av behov.
- Genomloppstid (GLT):
 - Tiden det tar för en produkt/tjänst att passera ett visst avsnitt (produktionen, lagret, distributionen, osv.)
- Lageromsättningshastighet (LOH):
 - Antalet gånger lagret omsätts under en viss tid, oftast ett år. Gör det möjligt att jämföra mellan olika lager, artiklar, osv.
- Leveransförmåga:
 - Säljarens förmåga att bemöta önskad leveranstid, leveranssäkerhet, lagertillgänglighet och leveransflexibilitet.

Resurseffektivitet eller flödeseffektivitet?

- Resurseffektivitet:
 - Bygger på att resurserna ska utnyttjas effektivt
 - Exempelvis en maskin, en maskingrupp, en anställd, en avdelning eller en hel organisation
- Flödeseffektivitet:
 - Bygger på att skapa ett flöde genom systemet/organisationen ska vara effektivt
 - Det som ska flöda är ofta produkten eller tjänsten (flödesenhet)
 - Flödesenheten ska röra på sig hela tiden

Scenario A:

Genomloppstid för den första produkten: 21 min

Genomloppstid för alla 10 produkter: 30 min

Scenario B:

Genomloppstid för den första produkten: 3 min

Genomloppstid för 10 produkter: 12 min

- Minska buffert
- Minska PIA
- Minska GLT
- Minska transport
- Öka effektiviteten

Enstycksflöde

Kostnader för att hålla lager

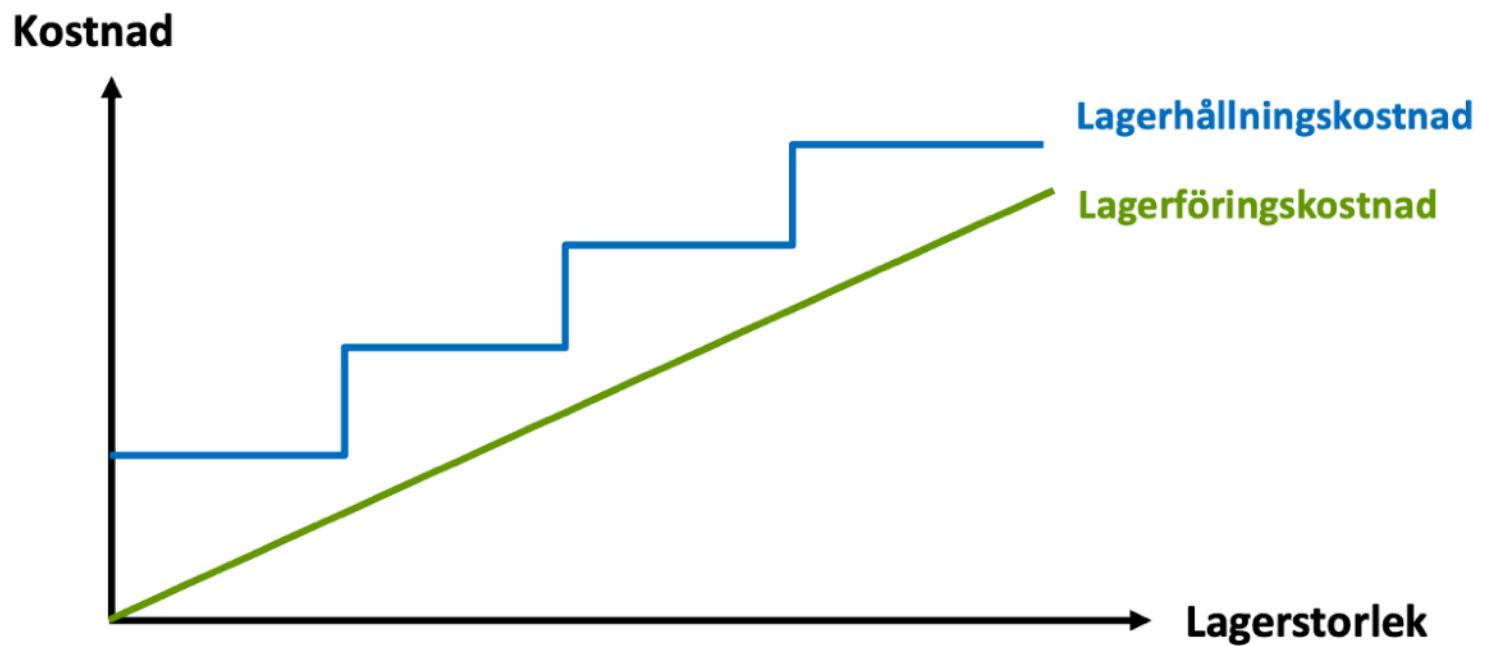
Lagerföringskostnader *lagernivåberoende*

- Kapitalkostnader
- Värdeminskning
- Svinn
- Åldrande
- Förstörelse
- Försäkring
- Inventering

Lagerhållningskostnader *operativa kostnader*

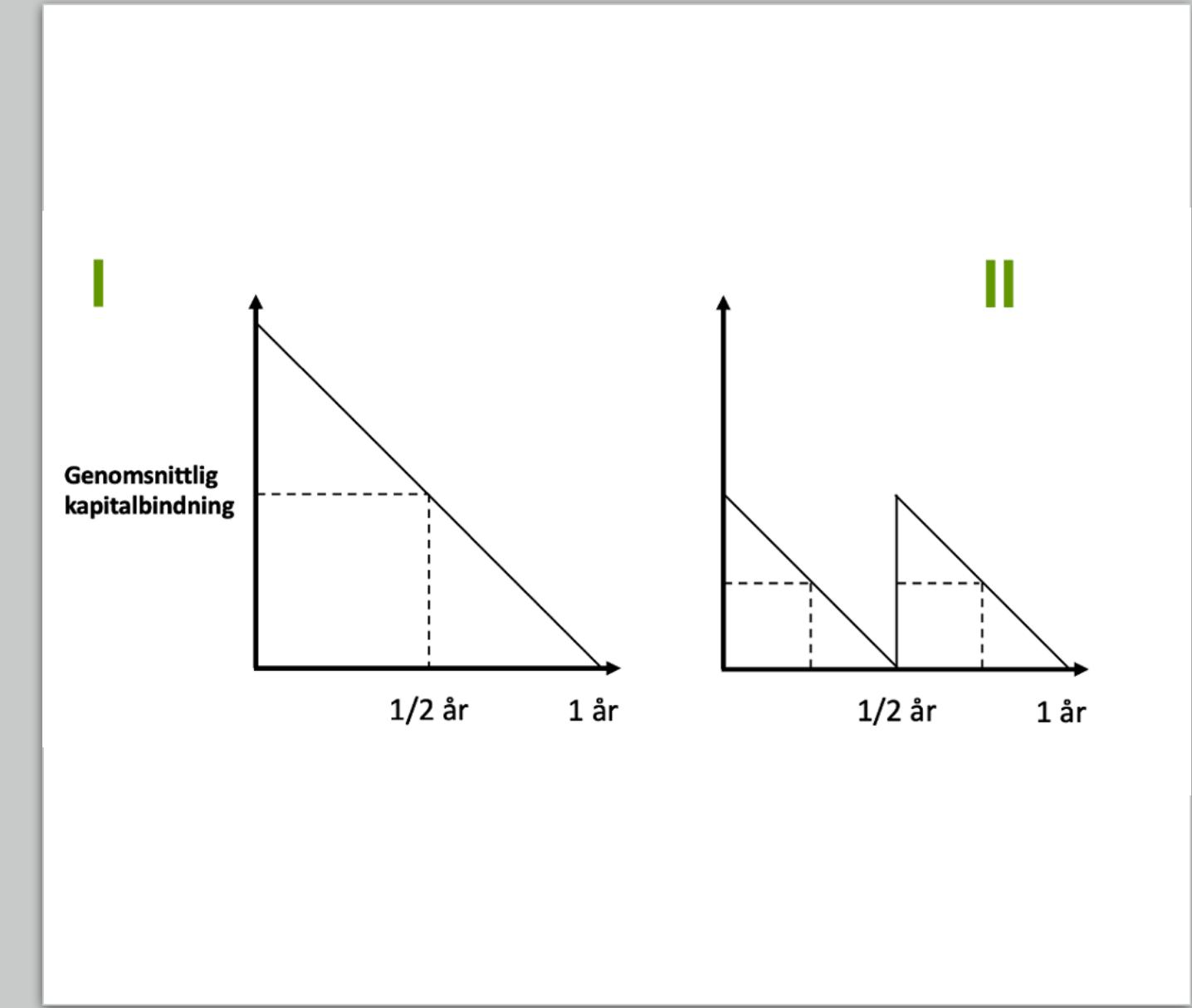
- Lagerpersonal
- Informationssystem
- Inventarier
- Hanteringsutrustning
- Lagerbyggnader

Kostnader
för att hålla
lager

Kapitalbindning

- Halverar vi orderkvantiteten halverar vi kapitalbindningen
- Samtidigt ökar vi andra kostnader..
 - Dubbelt så många beställningar, inleveranser, kontroller, fakturor, betalningar, etc.
- ..och ökar risken att brist uppstår

Varför företag har lager

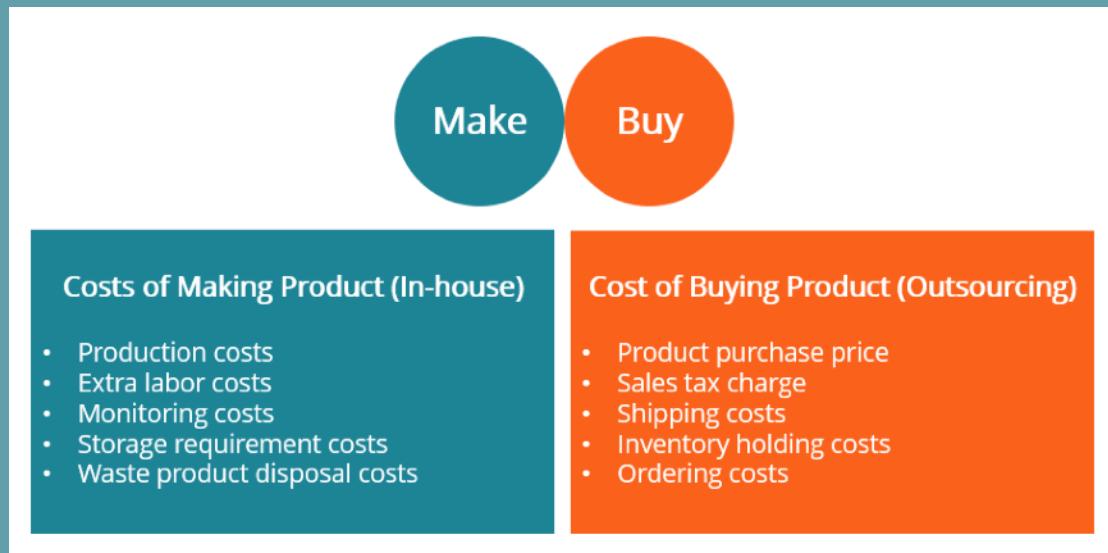
Hantera osäkerheter

- Efterfrågevariationer
- Kvalitetsbrister
- Priser
- Transporter
- Saldon

Ekonomi

- Inköpsekonomi
- Transportekonomi
- Ordersärkostnader

Make or buy?

- Huruvida ett företag ska tillverka produkten eller utföra tjänsten själva, eller om de ska köpa den från en extern leverantör
 - Kallas ofta outsourcing
- För att besvara frågan ”make or buy” behöver vi besvara ett antal andra frågor:
 - Är det vår kärnkompetens?
 - Har vi eller en extern leverantör bäst förutsättningar att möta kundens behov och förväntningar?
 - Vem kan göra det till den lägsta totalkostnaden?
- En stark trend de senaste decennierna har varit att specialisera sig, bli bäst på det vi gör och köpa resten från bästa tänkbara leverantör

Olika typer av inköp

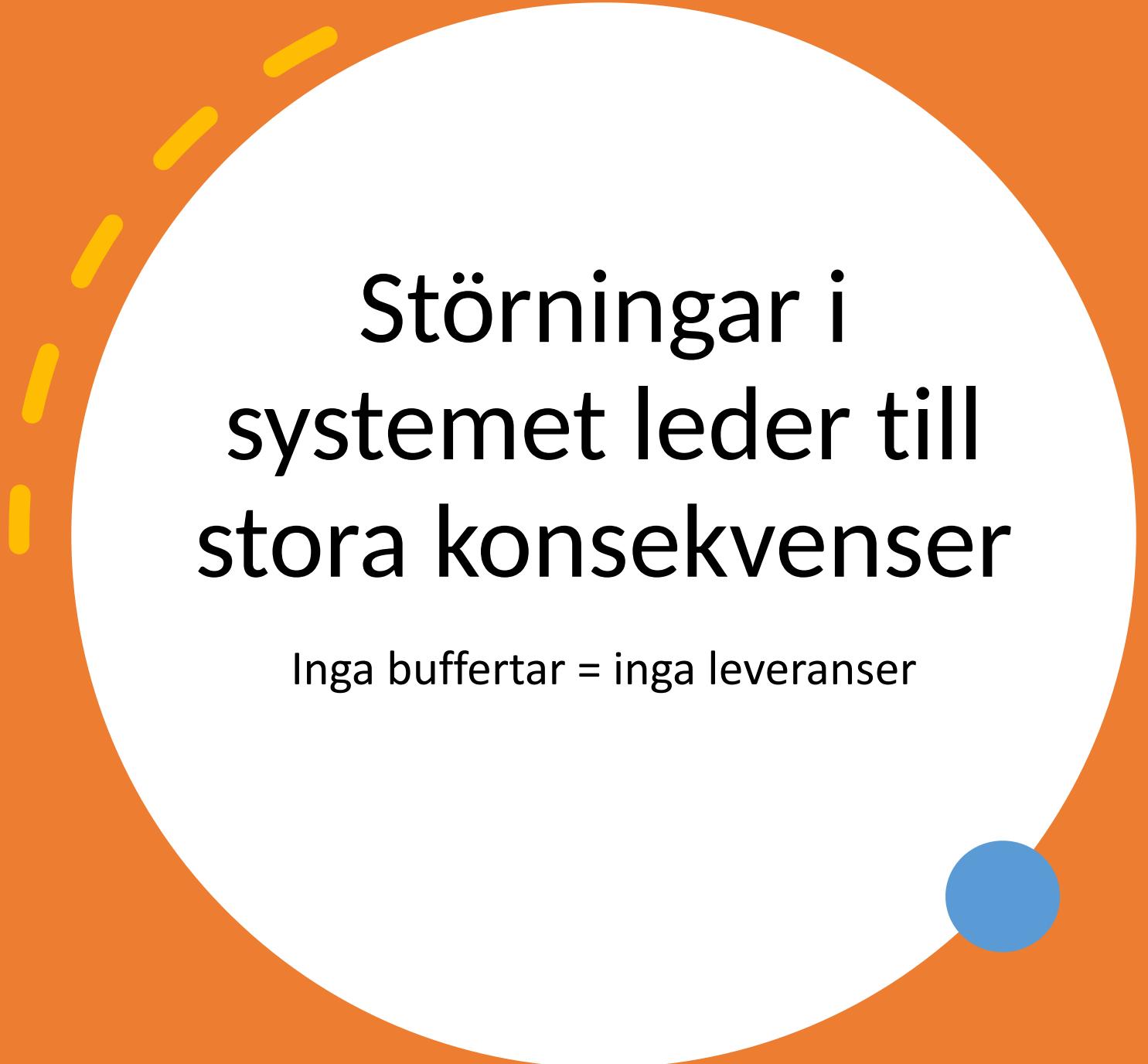
GLOBAL SOURCING

SINGLE SOURCING

MULTIPLE SOURCING

Störningar i systemet leder till stora konsekvenser

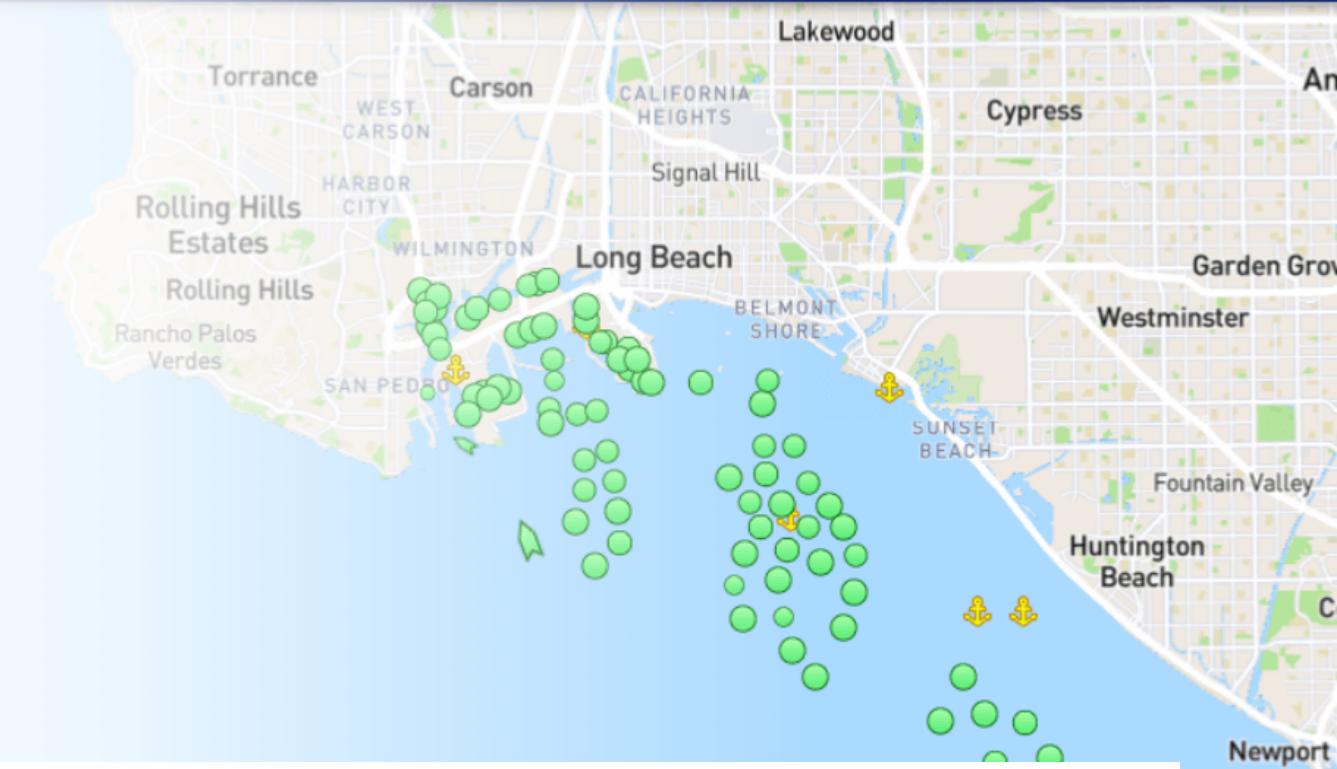
Inga buffertar = inga leveranser

Hösten 2021

Trängsel och kö utanför hamnar (congestion)

- Bild över 37st containerfartyg som väntar utanför hamnen i Los Angeles i augusti 2021
 - Innan covid brukade det vara 0-1st

"Warehouses are overflowing, rail yards and carriages are maxed out, chassis and containers continue to be hard to come by, ships are coming in and waiting at anchor to get worked, and factories are behind in orders, even though output is at record levels," said Port of Los Angeles Executive Director Gene Seroka.

**“ I think (Federal Maritime Commission Chairman Daniel Maffei) said it best recently,
‘What we’re trying to do is squeeze 10 lanes of freeway traffic down into five.’ ”**

Trängsel och kö utanför hamnar (congestion)

Last week, a host of Chinese ports faced congestion headaches. Vessels due to stop at Ningbo were diverted and cargo processing slowed. This was, in part, due to stricter disinfection measures under China's 'zero-tolerance' coronavirus policy.

MarineTraffic data shows that [more than 50 container vessels were queuing at Ningbo port](#) on Tuesday 17 August.

"China's zero tolerance policy is good for the pandemic but bad for the supply chain," Dawn Tiura, chief executive officer of Sourcing Industry Group, told Reuters.

["This timing is very tough considering the uptick in back-to-school and return-to-work shopping in addition to the upcoming holiday shopping season."](#)

Vessels were re-routed to nearby ports in a bid to control the backlog.

But [Shanghai port had 34 vessels waiting at anchorage, compared to 27 on Aug 10](#). The number of vessels waiting at [Xiamen port \[700 km south of Ningbo\]](#), meanwhile, [rose to 18 on August 17. The week before, it was just four.](#)

Containerbrist

(klicka på bilden för länk)

- Antalet containers globalt är inte problemet
- Stängda och överbelastade hamnar leder till att containrar inte är tillgängliga när de behövs.
- Importörer får inte sina leveranser i tid
- Exportörer får inte ut sina leveranser i tid

Containerbristen kan vara kvar i åratal

Containerbristen förväntas kulminera i september. Men det kan ta åratal att komma tillräffa med grundproblemet, varnar branschfolk.

Men det finns vinnare på krisen.

Joakim Goksör/TT

Publicerad 2021-09-12

Vad företag gjorde för att rädda sina leveranser

Publicerad: 31 augusti 2021, 08:37

Ikea vidtar nu åtgärder för att få hem produkter till varuhusen.

Foto: Press/Getty Images

Störningar i de globala produktions- och leveranskedjorna drabbar Ikea. Nu har möbeljätten valt att köpa in egna containrar och hyra in fartyg för att kunna förse varuhusen med produkter.

Vad företag
gör för att
rädda sina
leveranser
(klicka på bilden för länk)

Kommer företag ändra sina inköpsstrategier i och med allt detta?

50 års trender i sjön när världshandeln kollapsar

Ett halvt sekel av managementteorier om just in time, lean production och outsourcing har på bara dryga 12 månader blivit passé. Den senaste tidens långa rad av omfattande störningar i de globala leverantörskedjorna tvingar industrin att radikalt tänka om.

Per Olof Lindsten

Uppdaterad: 25 maj 2021, 16:09 **Publicerad:** 25 maj 2021, 09:49

Eller påverkas inte handelsmönstret?

NYHET 15 juni 2021

Företagens lagerhållning ökar

Svenska företagare håller fast vid globala värde- och leverantörskedjor trots pandemin. Däremot anser många att det har blivit viktigare med ökad lagerhållning och ett större leverantörsnätverk för att minska sårbarheten i framtiden. Det visar en ny rapport från Svenskt Näringsliv.

DHL GLOBAL CONNECTEDNESS INDEX: GLOBALISERINGEN ÄR MOTSTÅNDSKRAFTIG, MEN USA OCH KINA FRIKOPPLAS

15 mars 2023

DHL och New York Universitys Stern School of Business publicerade i dagarna den senaste upplagan av *DHL Global Connectedness Index* för 2022, som är en djupgående rapport om globaliseringens nuläge och framtidsutsikter. Rapporten, som baseras på analys av data från 171 länder och regioner, visar hur flöden av varor, mänsklor, kapital och information rör sig globalt. En av slutsatserna i rapporten är att de internationella flödena har varit anmärkningsvärt motståndskraftiga under senare års kriser, men frikopplingen mellan USA och Kina fortsätter.

Innehållet i artikeln

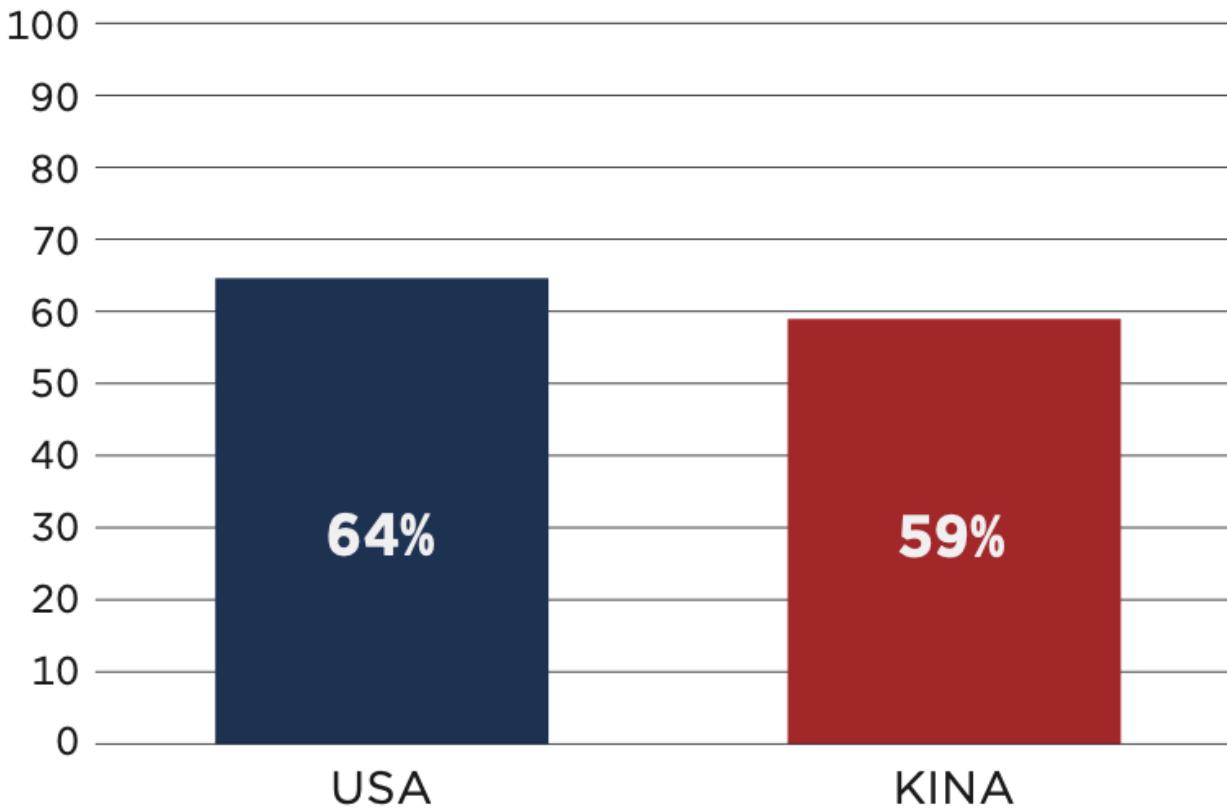
- Hur har den globala handeln påverkats av de senaste årens utmaningar?
- Vad menas med att globaliseringen är motståndskraftig? Och vad tror du det beror på?

Handelskonflikt mellan Kina och USA

- Inleddes i juli 2018 med amerikanska strafftullar på 25% för kinesiska importvaror
- Kina svarade omedelbart med strafftullar på amerikanska importvaror
- Nytt avtal i januari 2020 med lättningar i tullar (Fas 1-avtalet)
- Sedan dess fram och tillbaka gällande lättningar resp. fler restriktioner

STOR SVENSK NÄRVARO I BÅDE USA OCH KINA

Procent

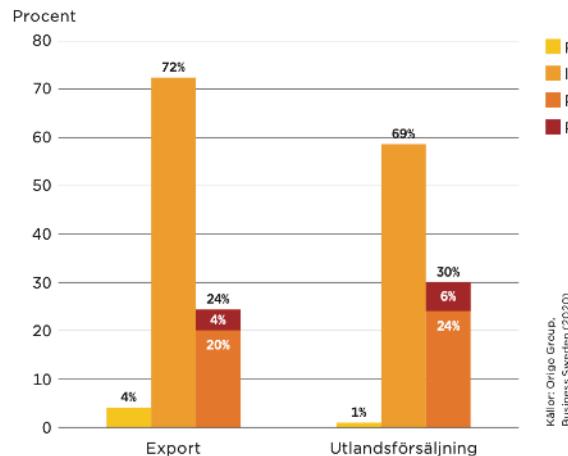

Företag med försäljning i USA
respektive Kina, andel i procent

Källor: Origo Group, Business Sweden (2020)

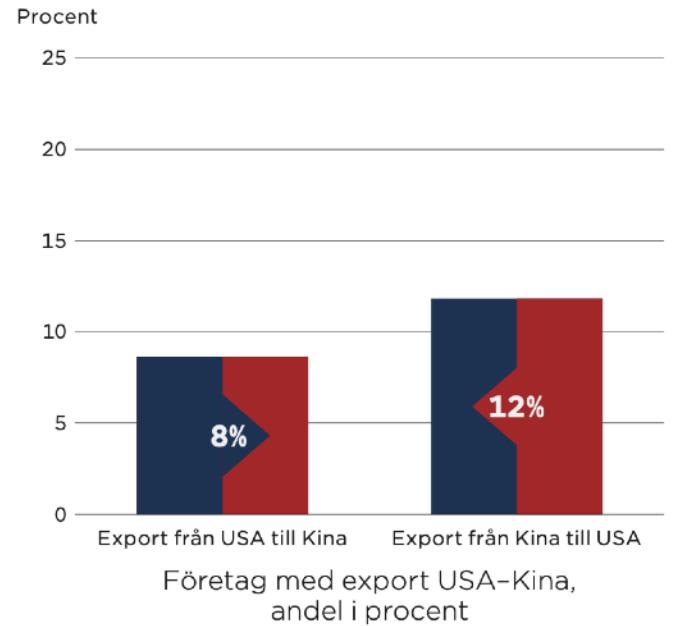
Handelskrigets påverkan på Sverige

EN TREDJEDEL AV FÖRETAGEN PÅVERKAS NEGATIVT AV HANDELSKRIGET

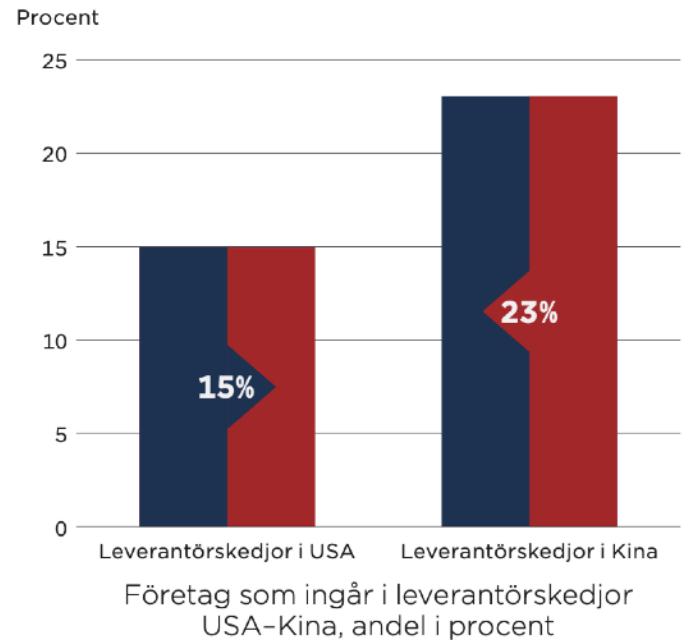
Källor: Origo Group, Business Sweden (2020)

SVENSKA FÖRETAG DRABBAS GENOM EGEN EXPORT FRÅN USA TILL KINA OCH VICE VERSA...

Källor: Origo Group, Business Sweden (2020)

... OCH ÄN FLER ÄR EXPONERADE FÖR KONFLIKTEN SOM UNDERLEVERANTÖRER

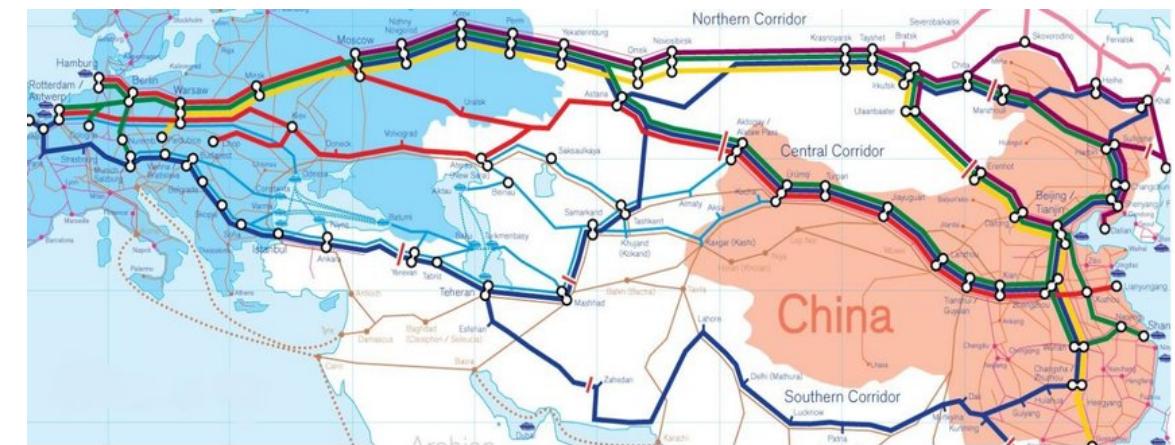
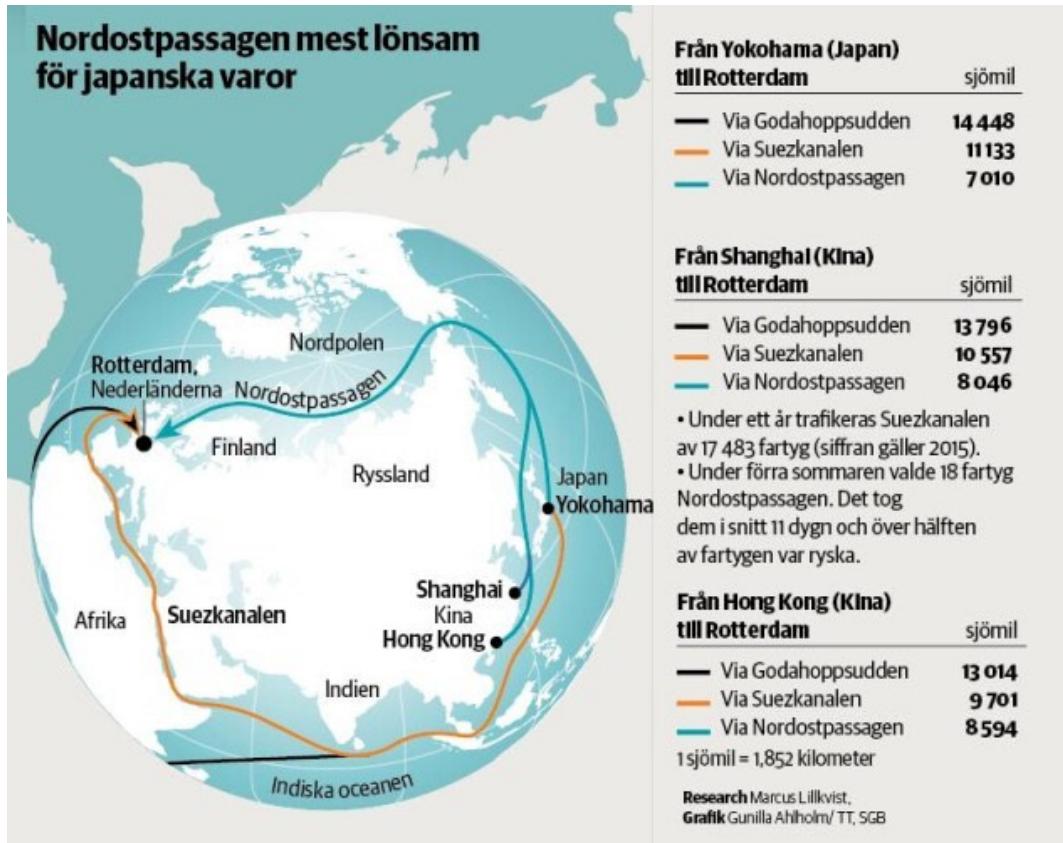
Källor: Origo Group, Business Sweden (2020)

Påverkan från kriget i Ukraina

- Svenska företag har generellt låg exponering mot Ryssland och Ukraina
- Istället blir vi indirekt påverkade i stor omfattning
 - Globala finansmarknader
 - Inflation
 - Urholkning av tillgångar
 - Globala försörjningskedjor
- Även transportrutter blir påverkade

Påverkan från kriget i Ukraina

Även transportrutter inom Europa, samt mellan Asien och Europa blir påverkade

Skrivet av
Göteborgs
hamn i feb.
2022:

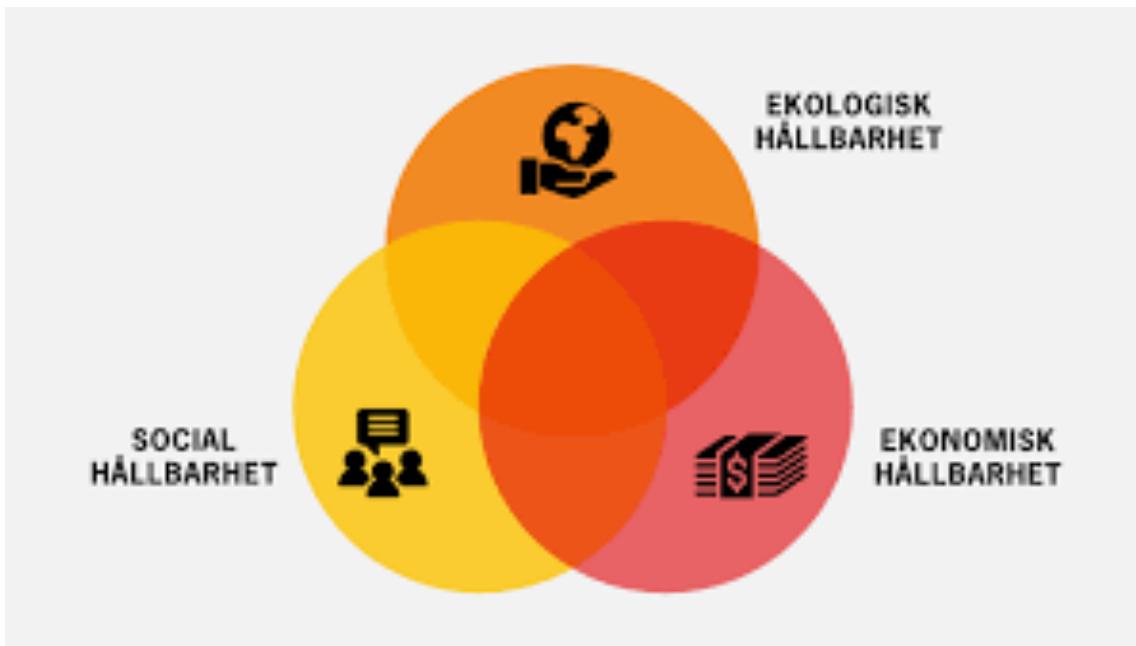
"Vid den tidpunkt då Nordostpassagen blir farbar för regelbunden godssjöfart kommer Göteborgs Hamns betydelse för transporterna mellan Sverige och Asien stärkas ytterligare. Transporttiden skulle minska betydligt och Göteborg skulle då även bli den första hamnen i Europa som angörs av fartyg från Asien"

Attacker mot handelsfartyg i röda havet

- Gör att fartyg väljer att gå den längre vägen via Godahoppsudden istället för genom Suez kanalen
- Längre ledtid och högre priser påverkar både importerande och exporterande företag
- Kraftigt ökade priser spås, på både transporter och försäkringar

Hållbarhetperspektivet

HÅLLBARA LEVERANSER ÄR EN KONKURRENSFÖRDEL

14 september, 2022

Enligt en studie av SAPIO Research på uppdrag av Descartes blir anser endast 38 procent av konsumenterna att handeln lever upp till förväntningarna på hållbara leveransalternativ.

Hållbar handel

- Högre krav från kunder kring transparenta försörjningskedjor
- Högre krav från EU kring rapportering av miljömässig och social hållbarhet (CSRD)

Uppgift: Aktuell handelssituation

- Kan vi hitta färsk nyheter som kan vara av intresse för en logistiker i en internationell miljö?
 - Nya affärsmöjligheter?
 - Föändrade förutsättningar?
 - Proaktiv information?
 - Etc.
- Områden vi pratat om hittills i kursen:
 - Ökande internationell handel
 - Risker med internationell handel
 - Handelshinder
 - Effekter av Covid 19, samt handelskonflikten mellan USA och Kina
 - Kriget i Ukraina
 - Attackerna i röda havet
 - Hållbarhetsperspektivet